

(דבר הכולל)

על הפרק

אם אשכח ירושלים

מחוייבים אנו, בכל עת ובכל זמן, לזכור את חורבן בית המקדש. בדרך העולם כל מלך כותב בספר דברי הימים של מלכותו, את כל נצחונותיו ומפרסם ומגדיל את מלכותו ואת כשלונותיו, וימיו הקשים, מסתיר הוא מכולם. אך מלכנו, לא כך, בליל הסדר מספרים את גאולת מצרים, קריעת ים סוף, עשר מכות וכו', ובימים אלו ובליל תשעה באב מצוונו מלכנו, לזכור את חורבן ביתו, זוהי גדולת אלוקינו!

לא רק בימים אלו, מזכירים אנו את חורבן בית המקדש, בכל שמחה, ששמח האדם, מזכירים את חורבן ביתינו. וידוע המובא בספר עמק המלך, שבכל שמחה, המתקיימת בעולם, בא לפני הקב"ה, קול בכייתה של רחל אמנו ובוודאי, גם אנו, צריכים לזכור ולהזכיר, את חורבן ביתינו ואמרו חז"ל: המתעצב ודואג בסעודתו על החורבן, מעלה עליו הקב"ה כאילו חזר ובנהו.

כידוע בימים אלו קרה לעם ישראל כמה וכמה רעות וצרות, אשר חורבן הבית הראשון, קרה באותו היום וכן בית שני וכן גירוש ספרד וכן גירוש צרפת ועוד הרבה דברים רעים וקשים קרו ביום זה.

וכבר מובא מצדיקים שהקב"ה מזכיר לנו, בכל פעם שנראה שכחה, באים דברים קשים לעולם, להזכיר לנו את ביתו החרב והשמש, ושעלינו להיטיב דרכינו ולהרבות בתפילה למען יבנה שוב בתפארתו.

ואכן ב"כולל שומע תפילה" יושבים מידי לילה בחצות הלילה ומרבים בלימוד ובתפילות ותחנונים עובר כלל ישראל ועבור השכינה הק' הנמצאת עמנו בגלות.

ויהי רצון שיתקבלו תפלותינו ונזכה במהרה בימינו להגאל ע"י משיח צדקינו ברחמים וחסדים. אמן.

ראובן צבי כהנא - ראש הכולל

(חידושים והערות בענייני 'קדשים')

ביני עמודי דגריס

פתיחה לסדר קדשים

מסכת זבחים, המסכת הראשונה בסדר קדשים, עוסקת בענייני קרבנות. בהקדמתו לסדר קדשים מתנה הרמב"ם את צערו על ש"רוב התלמידים אינן יודעים מן הקרבנות אפילו מה שנאמר בהם פסוקים רבים", משום שמאז חורבן בית מקדשנו אין "מעשה לקיים ההרגל, ואין שואל ואין דורש ואין מבקש על שום דבר מהן כל עיקר".

בכל הזדמנות נהג ה"חפץ חיים" זצ"ל לעורר את עם ישראל ללמוד סדר קדשים, והוא אף חיבר "ליקוטי הלכות" על מסכתות מסדר קדשים ולצידם פירוש "זבח תודה".

"כל הזבחים שזבחו שלא לשמן כשרים, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה, חוץ מן הפסח והחטאת". כך פותחת מסכת זבחים. מה טעם יש בהקדמת קרבנות? מה פירושו של המושג "שלא לשמה"?

א"ה, במאמרים הבאים נעסוק בנושאים שיסייעו ללומדים לפסוק במשעולי סדר קדשים, אך תחילה, הבה נערוך סיור קל בסדר קדשים ובמסכת זבחים.

הנושאים הכלולים בסדר "קדשים": סדר קדשים עוסק בעיקר בקרבנות ובאופן הקרבנות, בבית המקדש ובקדשיו, כאשר לנושאים שונים נקבעו מסכתות נפרדות. מסכת "זבחים" מתמקדת בעבודת הקרבנות, וענייני המנחות והנסכים מפורטים במסכת "מנחות" הבאה אחריה. ענייני ההקדשות והמעילות קובצו במסכתות "ערכין" ו"מעילה", מסכת "תמורה" עוסקת בהחלפת קרבנות, ומסכת "כריתות" עוסקת במקרים המחייבים אדם בהבאת קרבן. סוגיות והלכות הנוגעות לבכור בהמה ולמעשר בהמה מרוכזות במסכת "בכורות", ואת ענייני בית המקדש, צורתו, וסדר הקרבת התמיד נמצא במסכת "תמיד" ובמסכת "מדות". רבי הקדוש חתם את סדר קדשים במסכת "קנים", שעניינה עירוב קרבנות העוף.

הנושאים במסכת זבחים: מסכת זבחים מתמקדת בעבודת הקרבנות. פרקיה הראשונים דנים במקרים שונים שבהם הקרבן נפסל, כגון, על ידי מחשבת "שלא

לשמה", או מחשבת "פיגול"; מה הדין כאשר העבודות הקשורות בהקרבת הקרבן נעשו על ידי מי שאינו ראוי לעשותן, ועוד. פרק "איזהו מקומן", החמישי בפרקי המסכת, מפרט את סוגי הקרבנות ואת דיניהם. לאחר מכן המסכת עוסקת בהלכות קרבנות העוף, דיני קרבנות שהתערבו זה בזה, הלכות קידוש המזבח, שחוט חוץ, ועוד.

קרבנות מן החי, מן הצומח ומן הדומם: המילה "קרבן" נגזרת מן השורש "קרב", היינו: הקרבן מוקרב על המזבח. עיתים הקרבן הוא בעל חיים, פעמים שהוא בא מן הצומח, כגון, חיטה, שמן ועוד, ויש גם דומם הקרב על גבי המזבח - המים שנוסכו בחג הסוכות והמלח שנלווה לקרבנות.

הקרבנות שהוקרבו מן החי מכונים "זבחים", על שם זביחתם, והקרבנות הבאים מן הצומח קרויים "מנחות" על שם הבאתם כ"מנחה לה".

מי ראוי לשמש כקרבן: קרבנות בהמה באים מן הצאן - כבשים ועיזים, ומן הבקר. תורים ובני יונה בלבד הם הכשרים להקרבה מן העוף, וקרבנות מן הצומח מובאים מן החיטה והשעורה, וכן יין, שמן, לבונה ומיני הקטורת.

סוגי הזבחים: יש מהזבחים שהם "קדשי קדשים", היינו, בעלי דרגת הקדושה הגבוהה ביותר.

אלה הם קרבנות החטאת לסוגיה, האשם והעולה. לעומתם, קרבנות שלמים, תודה, בכור, מעשר בהמה ופסח הם "קדשים קלים" [להוציא שלמי ציבור של שבועות].

עבודות הקרבן: בפרקים הקרובים נשוב ונשנה את המושג "ארבע עבודות" שמבוצעות בעת הקרבת הזבח: שחיטה - שחיטת הקרבן. קבלה - קבלת דם הקרבן בכלי שרת. הולכה - הולכת הדם למקום המזבח. זריקה - זריקת הדם על המזבח. כל עבודות הקרבן ראויות להעשות על ידי כהן בלבד, למעט עבודת השחיטה, אשר גם מי שאינו כהן רשאי לבצענה.

(מאורות הדף היומי)

גילוי שכינה ע"י הכותל המערבי

בספר "אור צדיקים" מובא סיפור מופלא על יהודי שזכה לעוד 22 שנות חיים בזכות תפילה בכותל המערבי!

הסיפור ידוע ומוכר, וכבר הובא בכמה וכמה מקומות בלשון ספרותי וציורי ובכל מיני תוספות כיד הדמיון הטובה על הסופרים למיניהם, אנו בחרנו להביא אותו כאן דווקא בלשון המקור ומכלי ראשון.

איש אחד היה בצפת תובב"א שמו ר' אברהם הלוי ז"ל בכל חצות לילה הי' קם וסובב כל הרחובות, ונתן קולו בבכייה ולכל ת"ח היה קורא בשמו ולא זו ממנו עד שראוהו קם מן המטה, ובשעה זו נתמלא כל הקהלה קולי קולות של גרסות משניות וגמרות, זוהר ומדרשי רבותינו ז"ל של תהלים ונביאים ופזמונים ותחינות ובקשות, ומי יוכל לספר החסידות של ההסיד הנ"ל.

הקדוש האר"י ז"ל העיד עליו שהוא גלגול של ירמיה הנביא, ופעם אחד אמר לו האריז"ל עתה נשלמו ימך ואין לך עוד להיות אם לא תקנה אחת אני רואה לך, ואפשר שתהי' ואם תזכה לחיים תהי' זוכה להיות עוד כ"ב שנה, והתקנה היא, לך אל ירושלים ושם תלך אצל כותל מערבי ושם תשפוך את

תמונה עתיקה של יהודים המתאבלים על החורבן בט' באב על יד הכותל המערבי

תחנתך אם תתרצה לפניו יתברך ותזכה לראות השכינה, אז תחיה עוד כ"ב שנה.

מיד כששמע אותו חסיד את דברי האריז"ל סגר את עצמו ג' ימים וג' לילות בתענית וביקש בבכי גדולה, ולסוף ג' ימים הלך לפני כותל מערבי והתפלל שם ובכה בכי גדולה, ופתאום נשא עיניו וירא על גבי כותל מערבי דוגמת אשה אחת כו' ובאיזה מלבוש ראה אותה, אין רצוני לכתוב לחוס על כבודו יתברך, ותיכף שראה אותה נפל על פניו והיה צועק ובוכה, ציון, אוי לי שראיתך בכך, והיה מתמרמר כל כך בבכי עד שנתעלף ושכב ונרדם.

אז ראה בחלום שבאת כדמות אשה, ונתנה ידה על פניו, ומנגבת דמעות עיניו, ואמרה לו התנחם בני אברהם, כי יש תקוה לאחריתך ושבנו בנים לגבולם, כי אשיב את שבותם ורחמתים.

ויקץ ר' אברהם הלוי ז"ל וחזר לצפת שמח טוב לב.

וכשראה אותו האריז"ל, אמר לו אני רואה בך שזכית לראות השכינה, ומעתה בטוח אתה לחיות עוד כ"ב שנה, וכן היה שהיה הי כ"ב שנים מכוון.

(אור צדיקים פרק י"ז)

חסד של אמת

(ימי זכרון של יהודים שלא זכו להניח אחריהם זש"ק, ואברכי הכולל לומדים עבורם משניות)

גלמודות, וללמוד פרק משניות לעילוי נשמתם ביום הזכרון שלהם פעם בשנה.

זה נראה לכם אולי קשה, אך אם תתמידו ותתרגלו ללמוד כמה משנות ביום, ולהזכיר את אותם נשמות, תהיו גם אתם חלק ממפעל חסד לשמה שלא ע"מ לקבל פרס, ואין לנו ספק שאותם נשמות ימליצו בעדכם ויחזירו לכם כגמולכם הטוב.

ולפעמים אנחנו אפי' מקבלים ע"ע ללמוד פרק משניות לעילוי נשמתם, אך לדאבונינו זה לא נמשך להרבה מידי זמן... כל אחד עסוק בדברים האישיים שלו, והגלמודים האלו נדחקים מזכרונינו.

לשם כך בדיוק נולד הפרויקט "חסד של אמת" שכל מטרתה לעודד את הציבור ולהזכירם להיטיב עם אותם נשמות

אחת היוזמות היותר חשובות של כולל שומע תפלה הינה פרויקט "חסד של אמת" שכשמה כן הוא חסד של אמת ללא שום מתן שכרה בצדה וללא שום כוונת רווח, שכן באמת אין מי שישלם על כך.

כל אחד ואחד מאתנו מכיר או שמע על אחד או אחת שנפטרו ל"ע מבלי להשאיר אחריהם צאצאים, לכולנו כואב עליהם,

ח' אב	ר' צבי בן ר' אשר זעליג
י"ד אב	ר' ירמיה בן ר' יצחק דוב גולדרייך
י"ז אב	נעכא בת ר' מאיר
כ"א אב	ר' יעקב יוסף בן ר' משה
כ"ה אב	ר' יושע בן ר' שלו יקותיא'
	אלישבע עינבל בת ר' חנן
כ"ו אב	ר' משה בן ר' יעקב יואל
כ"ח אב	ר' משה בן ר' יצחק

א' אב	ר' נחום אלימלך בן ר' אהרן מתתי'
ב' אב	ח' שיינדל בת ר' שמעון
ג' אב	ר' משה צבי בן ר' יוסף
ה' אב	ר' יחיאל בן ר' דוד
	ר' עזרא אליעזר בן ר' אסתר
ז' אב	ר' שאול חי בן שולמית
	אסתר גנדל בת ר' מנחם הלוי
ח' אב	ר' משה חיים בן ר' אברהם יצחק מאיר

לעדכון שמות, ולפרטים נוספים ניתן לפנות למשרדי הכולל בטלפון מס' 0722-81-85-82

או בכתובת מייל: ShTefila@gmail.com

ההבטחה בכותל שהחזירה חיים

ג'ו ברזק יהודי תושב ארה"ב שידיו רב לו בעסקים מעסקים שונים גם חובקי עולם, היה רחוק מאוד מכל הקשור לתורה ומצוות. פרט למידע שהוא בא ממוצא יהודי כמטע ולא ידע דבר על היהדות. למען האמת זה גם לא עניין אותו יחד עם עוד מיליוני בני אנוש התבולל במיקס האמריקאי ולא ייחס חשיבות רבה מדי למוצא אבותיו.

ג'ו נהג לבקר מידי פעם בישראל לצרכי עסקיו המסועפים והשלוחה שהפעיל בישראל, אבל לביקוריו בישראל לא היתה משמעות דתית, לפני שמונה שנים חל מפנה, ג'ו ביקר שוב בישראל לצורך עסקים, אז הוא היה בגיל הארבעים לחייו, אמריקאי מצליח שחולש על עסקים משגשגים שכל עתידו לפניו, על אף גילו המתקדם לא חשב עדיין על הקמת משפחה, כל כך היה עסוק במרוץ החיים שאינו מסתיים.

אבל בעיצומו של הביקור הפורה שכבר החל להניב תוצאות כלכליות. החל לפתע ג'ו להרגיש כאבים ואלה הפכו לסחרחורות שממש סיבבו לו את הראש. הכאבים הלכו ותכפו, ג'ו לא ייחס לכך בתחילה חשיבות יתירה. הוא העדיף לחשוב כי מדובר בעומס יתר של עבודה מאומצת. אולם גם התרופות לשיכוכ כאבים לא בדיוק עזרו לו להתגבר על המכאובים הגוברים. בשלב מסוים כבר חש כי הוא עומד על סף איבוד הכרה, ואז פנה לבית החולים הקרוב לבדיקות.

הסי טי לא בישר טובות לאיש העסקים האמריקאי המצליח, הממצאים היו קשים, והרופאים יכלו לדווח לו ביבושת על מחלה שלפי הגדרת הרופאים פגעה כבר בחצי מוח. נקל לשער שג'ו לא היה בדיוק מתודרך איך להתמודד עם הבשורה הכואבת. מה גם שמצבו הבריאותי לא היה שפיר ולא היתה עימו נפש קרובה לחלוק איתה את מחשבותיו הפילוסופיות.

זה "תפס אותו" דווקא באחד מביקוריו היותר מוצלחים בישראל, ג'ו גם לא ידע יותר מידי על מושגים כמו תפילה, שגם לא דתיים מובהקים מבקשים לשאת במצבים חשוכי מרפא כשלו. והוא שם את יתו על בחירי הרופאים להם הבטיח שכסף לא יהווה בעיה אך אלה שאולי רצו את כספו לא היו אנשי בשורה. הערכותיהם היו פסימים הם הודיעו

לו בצער כי למעשה אפסו הסיכויים. אחד מהם אמר לו: רק נס רפואי ישאיר אותך עלי אדמות.

התגובה הטבעית של ג'ו היתה דכדוך עמוק. ימי חייו עברו בסרט נע לגד עיניו, זיעה קרה כיסתה אותו והוא שקע למה שראה כחשבון נפש מסכם על חייו. ההערכות הרפואיות לימדו אותו כי ימיו ספורים אך יותר מכל כאב לו כי לא הספיק להקים בית שיבטיח כי יהיו לו צאצאים שיוותרו עלי אדמות אחרי שהוא ילך מכאן. הכסף, שעד עתה היה מרכז חייו של הביזנסמן האמריקאי נראה עתה זניח לחלוטין, למען הבראתו היה מוכן לשלם כל הון שבעולם, אך הרופאים או כל מישהו אחר לא ידעו להצביע על דרך שבה יוכל לקנות את חייו בכסף, סיכויי לשרוד שיננו לו הרופאים שאפו לאפס.

נדודי שינה פקדו את ג'ו בלילות המעטים שעוד נותרו לו ואלה לא נתנו לו מנוח. ג'ו ברזק לא חדל במר נפשו לבכות על חייו הצעירים. ואז זה קרה, בשעת הצהריים נפלה לפתע על ג'ו תרדמה עמוקה, שלימים יתברר לו כי שינתה למעשה את חייו. ה"בוי" האמריקאי שעד לאותו רגע לא ידע ממש דבר וחצי דבר על יהדות, חש במפתיע דחף פנימי שאומר לו "לך לכותל המערבי ותבטיח כי אם תצא חי, תסייע ליהודים במעשי חסד".

ג'ו מתעורר בבהלה זיעה קרה שוטפת אותו, הוא קורא למקורביו שהביטו בו בעיניים קמות ודורש מהם לא פחות ולא יותר מאשר לנסוע בדחיפות לכותל המערבי. החברים של ג'ו סברו שלאיש פשוט קרה משהו בימיו האחרונים, כאשר הוא כבר שוכב באחד המחלקות שנחשבת כמי שכל באיה לא ישובו. חבריו חששו אפילו להזיזו ממקומו. הרופאים הזהירו שכל תזוזה רק תחמיר את מצבו, אבל ג'ו התעקש. החברים הבינו שיש לבצע את מה שנראה כבקשתו האחרונה, בחינת "צוואת שכיב מרע".

על תועלת לא ממש חשבו במצבו הקשה. ג'ו נלקח על גבי ניידת טיפול נמרץ לירושלים. לרחבת הכותל הגיע על גבי כסא גלגלים, כשגופו כולו מדוכא מייסורים וימי חייו ספורים. ג'ו מעולם לא ביקר קודם לכן בכותל המערבי. זו היתה הפגישה הראשונה שלו עם הכותל. הניצוץ נדלק בבת אחת. פרץ של דמעות שטף את ג'ו שמלמל כמה בקשות בסגנון לא לגמרי ברור אבל עם מסר

אחד "אנא ה' הושיעה נא".

ג'ו ידע כי לא יחזור למה שהיה אך לכל הפחות רצה לחיות עוד כמה שנים, על להקים משפחה לא חשב. הוא הבטיח כי אם יעשה הקב"ה עימו חסד והוא ישרוד למרות מצבו, יעזור ליהודים. הביקור הזה להפתעת חבריו נסך בג'ו מעין רוגע ושלווה שהכל יהיה בסדר וכי אין יותר ממה לדאוג. בעוד יומיים אמור היה להתבצע הניתוח המסובך במוחו. הרופאים הבהירו כי במקרה הטוב ג'ו יישאר בחיים לעוד תקופה קצרה, אך ללא יכולת תפקוד, כלומר צמח לכל דבר.

אבל ג'ו מאז תפילתו בכותל נראה רגוע יותר מתמיד, כאילו לא מדובר בו, ולא הוא צריך לעבור את הניתוח המסובך והקשה הזה. 12 שעות רצופות נמשך הניתוח במוחו של ג'ו. הכל היה אכול בתוכו, חצי מהמוח נזרק החוצה כפי שהעידו הרופאים לאחר הניתוח הקשה הזה. אבל נגד כל הסיכויים ונגד כל התחזיות הקודרות ג'ו יצא חי מהניתוח, הרופאים לא האמינו למראה עיניהם, הם הגיבו כי במקרים הרבה פחות חמורים במקומות הרבה פחות רגישים הסיכויים לצאת חי אפסיים.

עתה הגיע עת השיקום, עדיין הורגשה פגיעה ברגלו אבל ג'ו לקח את התוצאה ברוח טובה. ככלות הכל חייו ניצלו בנס, וגם אם רגלו נפגעה הרי כל המערכות בגופו נשארו תקינות, בניגוד לתחזיות הרופאים. ג'ו לא ידע איך להלל ולשבח את הבורא על הניסים והחסדים שעשה לו, הוא הילל את בורא עולם בדרכו שלו. במהלך השיקום הוא סיפר על כך לכל מי שנפגש את הסיפור המופלא של הקול הפנימי שאמר לו ללכת לכותל המערבי ולקבל על עצמו לסייע ולעזור ליהודים.

אולם הסיפור המופלא של ג'ו רק קיבל תנופה במחלקת השיקום. דווקא בשלב קשה זה מצא את זיווגו, וזה קרה בשנות הארבעים לחייו. בשלב כל כך קשה, והוא כבר למוד ניסיון מהשגחה פרטית ראה בכך עוד ביטוי להשגחה שמלווה אותו מאז. האיש שכבר לא האמין כי יש לו חיים הקים משפחה בארץ ישראל ועשה זאת כדת משה וישראל. היום הוא כבר אב לשני ילדים. מאז אותו סיפור רואה ג'ו מטרה מרכזית בחייו לממש את הבטחתו ולסייע ליהודים.

(מתוך "אשא עיני")

איסור הנאה מאבני הכותל

האם מותר ליהנות מהצל של הכותל המערבי? האם מותר להניח עליו חפצים, כגון סידורי תפילה, לתלות עליו דברים על זיזים התחובים בו, או ליהנות בקיץ ממגע הקר של אבניו?

בספר משכנות לאביר יעקב הביא מדברי מהרי"ל דיסקין שבנוגע לאיסור מעילה, אין איסור ליהנות מאבני הכותל, משום שיצאו לחולין. יסוד זה מתבאר מדברי הגמרא (ע"ז דף נב, ב) שם למדנו שאבני המזבח ששקצו היוונים, וכן מטבעות של הקדש שנפלו בידם, יצאו לחולין, כפי שנלמד מלשון הכתוב "באו פריצים וחללוה". לדעת מהרי"ל דיסקין הנ"ל, כך גם אבני הכותל יצאו לחולין במה שנפלו ביד המחריבים, ושוב אין בהן קדושה לעניין איסור מעילה, ומותר ליהנות מהן.

למה התעכב השידוך...

גבריאל ק. מארה"ב מתקשר להנהלת הכולל ומבקש להזכיר את בתו העומדת בשידוכים וכל פעם משהו אחר מפריע לבוא לידי גמר, בהטעימו שכרגע נמצא שידוך על הפרק ומבקש שיתפללו עבורה.

כעבור שבוע הוא מתקשר שוב ומוזיע ששום דבר לא השתנה ומבקש להרבות ולהפציר בתפלה. ראש הכולל ביקש ממנו להקריא שוב את שמה, ומסתבר ששמה לא נכתב כראוי בפעם הראשונה.

כעבור שלשה ימים מאז שנמסר השם כראוי, מתקשר האב להודיע בשמחה שבתו התארסה בשעה טובה ומוצלחת.

אך בספר מועדים וזמנים נקט שכיון שאבני הכותל מחוברות הן לקרקע, שוב לא נתחלל הכותל בביאת הפריצים, ויהיה בו איסור מעילה. ועוד העלה סברא מחודשת, שאפילו אם נאמר שהמקדש יצא לחולין בביאת פריצי עכו"ם, זוהי הלכה מיוחדת כל עוד המקדש מצוי בשליטת האויבים, אך ברגע שחזר לשליטת ישראל (כפי שהיא בימינו), הרי שהוא עומד בקדושתו ומועלים באבני הכותל, ולכן: "אף שבעוונותינו הרבים השולטים בו היום אינם מכירים גודל קדושת המקום, שברשותם אלפים נכנסים אפילו לקדשי קדשים ר"ל, מכל מקום לא משקצים ח"ו אבני הכותל להורסם, ואינם מחללים בזה אבני המקום, וראוי לחוש להחמיר שאבני הכותל המערבי חזרו לקדושתן מעיקרא, וגם היום אסור ליהנות מהאבנים".

וכן נקט באגרות משה (יו"ד, ח"ד, סימן סג) וביאר שאין לומר שיצאו אבני הכותל לחולין, כי מאחר ונדרש מפסוקי התורה שאין הכותל המערבי חרב לעולם, וגם שיש על כך שבועה, הרי ש"לא נעשה כותל זה ברשות הפריצים, ולא נתחלל בביאתן". בנוסף, כתב לבאר שרק אותם כלים ששקצו, או שלקחו לעצמם, יוצאים לחולין, ואילו אבני הכותל לעולם לא יצאו לחולין. בשל כך, מתריע הרב משה פיינשטיין על העוון הפלילי שבנטילת אבנים מהכותל המערבי למזכרת. מלבד איסור המעילה שיש בזה, הרי שגם עובר באיסור לאו של "לא תעשון כן" שנאמר על הנותץ אבן מן ההיכל ומן המזבח והעזרות, שנאמר גם בנתיצת עזרות הר הבית.

ועל דרך זו הוסיף בשו"ת שערי ציון (סימן ז) שבנוסף לכך יש איסור של "את מקדשי תיראו", במה שנהנה מהכותל המערבי, וראה שם עוד בהרחבה של הלכות הנוגעות לכותל המערבי.

ואלו יעמדו על הברכה

(זכות הפצת והרחבת גבולות הקדושה יעמוד להם ולזרעם אחריהם)

וכל אשר יעשו יצליחו

ברכה מרובה שלוחה בזאת מקרב לב קדם ידידינו הדגולים והנכבדים, ה"ה

הר"ר קלמן בורשטיין שליט"א
והר"ר שלמה היימן שליט"א
לרגל פתיחת משרד הפרסום קלמן V

יהי רצון שיצליח ה' דרכם ובכל אשר יפנו ויעשו יצליחו, ואך טוב וחסד ירדפיהם כל ימי חייהם.

המאמר בידידות
ראובן צבי כהנא
ראש הכולל

מזלא טבא וגדיא יאה

ברכה מזל טוב שגורה בזאת, לידידינו ההכבד המתמסר למען הצלחת הכולל, ה"ה
הה"ח ר' יוסף מאיר כהנא שליט"א
לרגל הכנסת בנו כמור ברוך יעקב שיחי' בבריתו של אאע"ה
יהי רצון שיזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעש"ט.
המאמר בידידות ראובן צבי כהנא ראש הכולל

לעילוי נשמת

ידידינו הבלתי נשכח, התמסר כל כולו למען הכלל והפרט, איש חסד בכל לבו ונפשו, ה"ה
הה"ח ר' דוד צבי ב"ר אשר זעליג ברקוביץ ז"ל
נלב"ע י"ז תמוז האי שתא
חונן צבי ז"ל לוקרי צכ"ו

לזנר עולם יהיה צדיק

לזכר נשמת מאור עינינו רוח אפינו בוצינא קדישא, עמודה דנהורא, אספקלריא המאירה הגאון הקדוש צדיק יסוד עולם

מרן רבי מרדכי דוד
בן רבי יוסף מאיר זצוקל"ה
כ"ק מרן אדמו"ר מספינקא ירושלים

עלתה נשמתו בסערה כ"ד תמוז האי שתא
זכותו הגדול יעמוד לנו ולכל ישראל
עדי ביאת גואל צדק בב"א

כל הישועות והרפואות בכותל המערבי!

תרום להחזקת הכולל ומנין תלמידי חכמים לומדי הכולל שליט"א יתפללו עבורך ועבור בני ביתך בכותל המערבי לישועה והצלחה בכל העניינים משך 40 יום רצופים

0722-81-85-82

